

EL VILANOVÍ

SETMANARI D'INTERESSOS LOCALS

PREUS

Un mes. 75 cèntims.
Número solt. 25 »

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Carrer de Santa Madrona, 21

Dels treballs publicats en son responsables els seus autors.

No es retornen els originals.

Biblioteca-Museu-Balaguer

Secció de curiositats

A més dels exemplars d'aquesta secció, exposats en la vitrina del Saló Isabel, posseeix nostre Museu un abundantíssim material de menuderies arqueològiques, en un principi de classificació, que donada l'impossibilitat d'exposar-les al públic pel seu nombre extraordinari d'exemplars, es guarda dins unes vuitanta capces rotulades i ordenadament estivades en lleixes en una de les dependències del Museu.

Aquesta recopilació de documents interessantíssims per al estudi de les arts gràfiques, és deguda principalment a la laboriositat i extensa cultura de D. Joan Oliva, bibliotecari que fou durant molts anys d'aquest Institut, i és continuada per nosaltres amb tot l'afecte que'ns mereixen tals manifestacions de cultura, que no són, ni molt menys, inútils passatemps, com sol motejar-los l'espectador superficial, i valíós exemple ens ha donat qui fou per tants conceptes il·lustre, el Dr. Thebusem. El més insignificant exemplar ens descobreix un esforç intel·lectual, un estil, una costum, la característica d'una època, i el seu conjunt, la constància extraordinària, el treball de tota una vida per a recollir, classificar i estudiar fins en els seus més petits detalls l'objecte de les seves aficions, qualsevol tipus d'aquesta sè-

rie de curiositats, que tenen la categoria de la petita arqueologia.

Donar a conèixer els principals agrupaments d'aquesta interessant secció és lo que'ns proposem, acabant aquestes ratlles amb l'enumeració dels principals entre'ls que la integran, i que, si bé no estan a la vista del públic, estan sempre a disposició de qui desitgi estudiar-los. Hi han alguns exemplars duplicats que s'ofereixen com a canvi als especialistes.

Heus aquí els principals agrupaments:

Auques. — Anuncis. — Billetatge general. — Bitllets de la rifa. — Butlles. — Calendaris. — Capces de mistos. — Cèdules personals. — Estampes. — Ex-libris. — Faixes de cigars. — Felicitacions. — Filatèlia. — Goigs. — Guies. — Lletres de convit. — Lletres de canvi i documents conexas. — Llibrets de paper de fumar. — Menús. — Marques d'aigua del paper. — Membrets. — Naips. — Paper moneda. — Paper sellat. — Participacions. — Passaports i Bitllets de favor. — Premis. — Programes. — Recordatoris. — Ròtuls. — Romanços. — Sainets de cordill. — Tarjetes postals. — Tarjetes de visita.

AMADOR ROMANÍ.

Conservador del Museu-Balaguer.

MUNICIPALS

Sessió del dia 22 de Març

Fou presidida pel senyor Alcalde D. Pau Soler Bertot, amb assistència dels regidors senyor Soler (don Pere), Castañeda, Soler Inglés, Cabanyes, Martorell, Ferrer, Puig i Font, Navarro, Sas, Grau, Alba i Virella.

Després de llegida l'acta de la sessió anterior, es donà compte d'un ofici de l'Agrupació d'aficionats a la cria del Canari, donant les gràcies a l'Ajuntament per l'apoi que aquést va prestar a l'Exposició enguany celebrada.

* * *

Es llegí també un ofici del Govern Civil, ordenant que es procedeixi al nomenament de Farmacèutic titular, acordant-se que dit assumpte passi a la Comissió respectiva, però el senyor Soler (don Pere) demanà que abans d'estudiar-lo es consulti al Subdelegat de farmàcia d'aquesta vila, i així s'acordà.

* * *

Es donà compte també d'un ofici de la Comissió Mixta de la Diputació Provincial, comunicant la resolució sobre l'incapacitat dels senyors regidors electes D. Joan Anton Laureà Ferrer Nin, per ésser gerent d'una Empresa d'aigües que té arrendament amb l'Ajuntament, i de D. Conrad Folch Llanusa, per exercir un càrreg a l'Escola Industrial, del que cobra un sou de l'Es-

tat, declarant a l'ensem que no és procedent l'incapacitació de don Pere Soler Bertot, pel motiu d'ésser metge de Sanitat Marítima, perquè dit càrreg no està subjecte a honoraris per escalafó, acabant dita comunicació dient que els recurrents poden apel·lar al Ministeri de la Governació.

* *

Es donà compte del fallo sobre el proveïment de les places d'Interventor de Consums a favor del senyor Sordé, i la d'Auxiliar de Secretaria a favor del senyor Montaner.

El primer nomenament no va oferir discussió de cap mena, però el d'Auxiliar de Secretaria fou objecte d'un vot particular del regidor

senyor Navarro, que proposava al jove En Oscar Forgas.

Es va promoure una acalorada discussió entre varis regidors, acabant amb l'aprovació del dictamen per vuit vots a favor i cinc en contra.

* * *

S'aprovà, de resultes d'un dictamen de la Comissió d'Hisenda, destinar 200 pessetes com a gratificació a diferents empleats del Municipi.

* * *

Per últim el senyor Martorell demanà, i així va acordar-se, que l'Ajuntament se subscrigui per 50 pessetes a l'Associació protectora de l'Ensenyança Catalana.

* * *

Sessió del 29 de Març

L'última sessió que celebrà l'actual Ajuntament no oferí la més petita particularitat sinó reunir-se els regidors senyors Pere Soler, Castañeda, Soler Inglés, Ferrer, Martorell, Puig i Font, Navarro, Alba i Virella, sots la presidència de l'Alcalde D. Pau Soler; aprovar l'acta de la sessió anterior, aprovació de comptes i instàncies, la qual sessió durà escassament deu minuts.

Esperem la primera sessió que celebrarà el nou Ajuntament i donarà segurament feina llarga als reporters de la premsa vilanovina.

SECCIÓ RELIGIOSA

GRANDIOSES FESTES DE LES CONGREGACIONS MARIANES A MONTSERRAT I MANRESA

Grandioses, sí, podem anomenar-les aquestes festes que les Congregacions Marianes de Catalunya i Balears acaben de celebrar en el Monestir de Montserrat; prou que nostres llegidors se'n hauran assabentat pels diaris de la capital, però no serà per demés renovar la memòria i fer-ne la deguda ressenya, ja que la importància de les mateixes bé s'ho mereix, i per a que els actes celebrats serveixin d'exemple als que no'n saben o no'n volen saber res d'aquests acoblaments de sentiments d'amor a la Verge. I no'ns en ocuparem amb l'extensió deguda si no hi hagués l'avinentsa de que entre aquestes Congregacions Marianes s'hi comptava també la nostra que hi assistí amb escullida representació, amb el seu Vice-director al cap i presidida per la senyera gloriosa de grata recordança.

La sortida

A les dues de la tarda del divendres sortim de Vilanova per pujar al *tren blau* especial, que surt de l'estació del Nord, de Barcelona, a les quatre de la tarda.

El tren va atapaït de congregants; a l'estació hi ha una gran gentada que despideix a la peregrinació, presidida pel senyor Bisbe Dr. Guillaumet; xiula el tren i es posa en marxa entre els cants de la *Salve* que els congregants entonen i eixordadors visques a la Moreneta i a les Congregacions Marianes de les famílies que ens acompanyen.

Durant el trajecte es nota entre els assembleistes un entusiasme corprenedor; el viatge transcorre sense el més petit incident i es canten cançons populars, pressagi d'una festa grossa. En els andens de les estacions hi ha gran gentada

que ens ovaciona. Sortim de Sabadell i s'ovira com un núvol gris que embolcalla el palau de Nostra Dona de Montserrat i no podem menys que descobrir-nos i entonar uns càntics.

A tres quarts de sis—aprop de Monistrol—ja ovirem el Monestir, i reverentment, a peu dret, entonem la *Salve*.

Muntanya amunt

El ventitjol de Montserrat ens arriba fins a nosaltres, mes l'escalf de l'entusiasme ens aconhorta. A Monistrol hi han cinc trens de cremallera que ens esperen per pujar la muntanya santa. En el primer tren hi van els Bisbes de Barcelona Dr. Guillaumet i el de Vich Dr. Muñoz, Comissió organitzadora i congregants. Els altres plens a abarrota.

Com cuquetes de fer llum, a curta distància l'un de l'altre, s'enfilen

munyanya amunt; l'airet és de com hivern, però no hi fa res, que la flaira del romaní i la farigola de les muntanyes ens porten dins nostre cert escalf montserratí que fins i tot ens fa treure el cap per a contemplar les gegantines roques que s'enlairen cel amunt; i la remor de les arbredes i el murmurí de l'aigua del Llobregat i els reguerots que s'escorren muntanya avall són la música que acompanya els cants que se senten en el tornaveu d'aquelles fondalades.

A Montserrat

A les set comencen a arribar els trens. A l'estació ens esperen els assembleistes de Lleida i els doscents de Manresa, que ja hi eren des del migdia. Ovació delirant. Entusiasta benvinguda.

Quan tots hi som, s'organitza la processó. Porta el penó el regidor de Manresa, N'Ignasi Suaña, i els cordons En Magí Fàbregas, catedràtic de Barcelona, i N'Antoni Hernández, magistrat de Lleida.

Les campanes del Monestir toquen a festa, i a darrera nostre, en el fons del *Torrent dels avellaners* sembla que també hi toquin; i a l'altre cantó de Sant Dimas també hi retronen, i de tots aquells àmbits se sent el retronar d'aquelles veus que es confonen amb les dels assembleistes, escolanets i monjos tot cantant la *Salve*.

A l'entrada del claustre hi ha el Pare Abat, mitrat, revestit de pontifical, amb els seus assistents, vuit porrers, tota l'escolania, novicis i monjos tots del Monestir per a rebre a la peregrinació. A dos quarts de vuit ha entrat al santuari, entre els cants dels fidels, que omplen materialment aquella Basílica, i el so magestuós de la gran orgue, l'espasa de Sant Ignasi que portaven el Marqués d'Alós, per la Junta del Centenari; D. Francesc Bultó, compatrici nostre, President de l'Adoració Nocturna; don Pere Millet, vis-president de l'Adoració Nocturna, per la Congregació Mariana, i el senyor Gaya, per

la Congregació Catalana Balear. La santa relíquia és col·locada en lloc preferent en el presbiteri; el Dr. Guillaumet i el Dr. Muñoz, ocupen setials de distinció.

La Basílica ofereix un aspecte sorprenent. L'altar major amb il·luminació com en les més grans festivitats.

El Bisbe de Vich, Dr. Muñoz, puja a la trona per a fer la presentació dels romeus a la Moreneta, Regina de Montserrat. Amb bell parlament català diu que aquell mateix dia feia quatrecent anys que Sant Ignasi oferia a la Verge de Montserrat, la seva espasa—l'espasa que ha entrat fa poc a la Basílica—passant de soldat del Rei a soldat de Crist, en commemoració de lo qual els congregants venen a oferir l'espasa del seu cor i la de sa intel·ligència en la lluita per la religió i per la pàtria.

Finida la salutació a la Verge, el Bisbe de Barcelona dona la benedicció als assembleistes, acabant amb la *Salve* a la Verge.

És menester haver presenciada aquesta manifestació imponent per fer-se càrrec de la seva grandiositat.

Un assembleista.

Montserrat, 24 Març de 1922.

(Continuarà.)

* * *

No essent-nos possible encabir tota la ressenya en un sol nombre, pel reduït espai de que disposem, en donarem compte en nombres successius i ho farem amb l'extensió deguda, ja que sabem són molts els catòlics que tenen ganes d'assabentar-se'n, majorment per un important acord que es va pendre a Montserrat amb que els catòlics vilanovins hi estan interessats, i, que no podem ajornar de cap manera la seva aparició en nostre periòdic:

L'Assemblea Mariana de l'any vinent, per acord dels directors de les Congregacions Marianes de

Catalunya i Balears, en reunió tinguda el dia 25 del corrent, en el Reial Monestir de Montserrat, es celebrarà a Vilanova i Geltrú.

En el cinquantenari de la fundació de l'Acadèmia Catòlica de Sabadell

(1870-1920)

A la bona memòria dels socis fundadors :
Dr. Feliu Sardà Salvany, Pvre., Miquel i Eduard Baygual, Angel Barata, Salvador Borrell, Valentí Calvo, Ignasi Fontdevila, Josep, Joan i Ramon Giralt, Albert Plans, Miquel Pratginestós, Joan Ribatallada, Joaquim Torras i Joan Vilaró.

Fa mig segle, l'Acadèmia,
que aixecava el seu penó;
i tot just que'l desplegava
amb bell gest de germanó,
al seu volt s'arredossaven
fets soldats d'alta legió,
un esbart de mils patricis
de la nostra població.

La creuada de constància
va deixar bona saó.
Si llavors uns l'enaltiren,
digne n'és la successió.

Concreuada ha estat llur obra;
productiva la llevó;
la llevó en bon solc llençada
per el nostre Sembradò.

Mireu ara la brancada,
mireu ara sa abundó;
la fruitada ha sigut plena,
forta i plena de debó.

Cóm no ha d'ésser exuberanta,
si és basada en la Raó
i és la deu de l'Evangeli
que li dona la saó!

La creuada gloriosa
continua en grau majó.
L'Acadèmia, noble i sana,
enforteix sa actuació.

Vetlla i prega i lluita ardida
i aquí rau la seva acció,
la mateixa que amorosa
va ensenyar-li el Fundadò.

S. JUNOY ARÚS.

Sabadell: Febrer de 1922.

(De Revista de Sabadell.)

NOTÍCIES

Els senyors Terciariis Servites Congregants de Nostra Dona dels Dolors i demás devots de la Santíssima Verge, que desitgin concórrer a la devota processó que sortirà el Divendres Sant d'enguany, que se serveixin personar-se en el domi-

cili del senyor Sagristà 1.er, carrer de Santa Madrona, 10, de les dinou a les vint hores, tots els dies feiners des del Divendres de Dolors al Divendres Sant, on se'ls inscriurà i facilitaran els trofeus de penitència corresponents.

La Venerable Ordre Tercera de la Verge Santíssima dels Dolors, fundada en l'església parroquial de Sant Antoni Abat, començarà, avui, dia 30, el sant Septenari amb la solemnitat dels demés anys.

Tots els dies, a les vuit, tindrà missa resada en sa pròpia capella, i meditació del dolor corresponent, resant-se, tot seguit, la corona dolorosa, fent les degudes peticions a la Verge Santíssima.

A un quart de set de la tarda, començarà el sant Rosari, seguirà la corona dolorosa cantada, i sermó, acabant-se tan edificant i piadosa funció amb el cant del *Stabat*.

Els sermons del sant Septenari i festa principal, estan encarregats al Rvnt. Dr. D. Josep Matamoros, canonge de la santa església catedral de Tortosa.

No dubtem que tots els bons vilanovins, ja per la gran devoció que tenen a la Verge Santíssima dels Dolors, ja per les bones qualitats oratòries que enalteixen al predicador del Septenari, aniran al sant temple per aprofitar-se de la divina paraula, fent-se d'aquest modo mereixedors de la protecció de nostra bondadosa Mare, la Verge Santa dels Dolors.

El dijous pròxim vinent, dia 6 d'Abril, a les set de la tarda, solemnes completes; i a la mateixa hora, en sa pròpia capella de la Verge Santíssima del Dolors, podran fer l'entrada de congregants i congregantes, tots els que no s'en de cap altra Venerable Ordre. També podran fer sa professió religiosa tots els que en la vigília de la Verge Santa dels Dolors de l'any passat, entraren en la Congregació i se'ls va imposar el sant hàbit de Terciari

Servita, als que després de tan piadosa i edificant cerimònia, li serà entregada, a cada u d'ells, la cèdula de sa professió de la Venerable Ordre Tercera de la Verge Santíssima dels Dolors.

Divendres, festivitat dels Dolors de Maria, a dos quarts de vuit, tindrà missa de Comunió general amb plàtica preparatòria que farà el mateix predicador del sant Septenari, Dr. D. Josep Matamoros, canonge de la Seu de Tortosa. A les deu, començarà l'Ofici Diví, cantant-se amb tota solemnitat, una missa escollida per al mestre de capella D. Valentí Sans.

A les cinc de la tarda, es cantarà amb gran solemnitat la corona dolorosa, i acabada que sia, ocuparà la càtedra de l'Esperit Sant, el mateix predicador de la santa església catedral de Tortosa.

Després del sermó, el Rvnt. Corrector donarà l'indulgència plenària i acte seguit beneirà escapularis, medalles i corones de la Verge dels Dolors.

Dissabte, a les deu, es celebrarà un aniversari en sufragi de tots els Terciaris dels Dolors, difunts.

Tasca missional de Vilanova i Geltrú. — Sabem per informes ben fidedignes que l'Arbre de Missions, organitzat per la Secció de Missions de la Congregació Mariana de la vila, va a tenir un èxit sorollós i que acreditarà una vegada més l'esperit de caritat cristiana que distingeix als vilanovins. Desitjosos de cooperar a una tasca tan lloable, aportant-li nostres humils recursos, havem preguntat l'estat actual de l'Arbre i ens havem assabentat de que s'han recullit importants almoines en metàl·lic, varis milers de segells i estampes, un gran nombre de medalles, escapularis, llibres, etcètera, mereixent especial esment varies peces de roba per a criatures i objectes d'església, artísticament treballats per dintgides senyores i senyoretes caritatives de la vila.

De tot això ne sentim una veritable satisfacció, i EL VILANOVI, que és sempre ben aimant de tot lo que significa amor a Déu i al prò-

xim, recomana a tots els seus lleigadors no deixin de contribuir en la mida de ses forces a una tasca de tan enlairada espiritualitat, que sempre és agradable a Déu, fa tant de bé al pròxim, germà nostre, i que ademés dóna un considerable rendiment als benefactors fins en l'ordre material.

La festa del Sant Obrero de Nazaret es va celebrar a les nostres esglésies ben solemnement, mereixent especial esment els cultes que li dedicaren els zelosos vicaris de la parròquia de Sant Antoni, que de temps llunyans es vénen encarregant del culte i devoció de Sant Josep.

El matí del diumenge es va celebrar a l'esmentada església un solemni Ofici, cantant-se per un nombrós chor format per les Associacions parroquials (entre les quals ressortia un nombrós estol de nous pomellistes, que llüen el simpàtic distintiu blau-barrat) la missa «De Angelis», del mestre Valdés, que alternava amb la capella de música, produint un efecte sorprenent.

No menys solemnes foren els actes de la tarda, mereixent consignar-se el notable sermó predicat pel Dr. Anfós Maria Ribó, canonge de la Seu barcelonina, qui en l'exordi va fer història de la devoció a Sant Josep extraordinàriament propagada en l'edat mitja, prenent per proposició la següent: Sant Josep, exemplar de la família cristiana per l'oració, per la conformitat en els sufriments i per la caritat que informava tota la seva vida.

L'argumentació fou sòlidament teològica i eminentment pràctica. L'exposició en forma molt senzilla a l'alcanç de tots els oients i amb verdadera unció apostòlica. Va exhortar als fidels vilanovins a que perseverin en la devoció a Sant Josep i que segueixin les seves petjades en l'humilitat i amor a Déu.

Fou una festa ben esplèndida i digne dels seus organitzadors, i contribuï a la seva esplendidesa el assistir-hi per primera vegada els joves i damiselles pomellistes que en nombre de 160 formen els quatre «Pomells de Joventut», que fa poc s'han constituït a l'arxiprestal de Sant Anton amb un èxit inesperat.